

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde
Nummer 3/ 2021 Årgång 31

Idrottsutrustning från Sverige donerades till klubbar i Kap Verde vid en ceremoni Mindelo. Vår förening bekostade frakten och hade en representant på plats.

Coronaläget i Cabo Verde har stabiliserats, restriktionerna börjar släppas och livet blir sakta mer normalt igen.

Årsmötet blev digitalt även i år och du får en rapport.

Filmaren Guenny Pires talade före mötet om en planerad filmfestival på Fogo och nu har den blivit genomförd.

Ett projekt med räkodling på São Vicente presenterades på förra årsmötet. Det har utvecklats och man ser fram emot en omfattande export.

En antologi av 35 portugisspråkiga diktare lanserades nyligen i Mindelo.

Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde
Med kärlek och engagemang för Kap Verde

Julgåva 2021

Julen 2021 präglas fortfarande av pandemin.

Och i år hoppas vi kunna bidra med så mycket pengar som möjligt till de eldsjälar och organisationer som oförtröttligt arbetar för att barn från de mest behövande familjerna också ska få fira en fin och kärleksfull jul på Kap Verde. Varje krona vi får in förmedlar vi direkt utan mellanhänder. Och varje enskild krona du skänker gör stor skillnad!

Ge din julgåva via ACV:s Swish eller Plusgiro

Märk ditt bidrag: "JULGÅVA 2021"
Swish: 123 582 02 12
Plusgiro: 921238-2

www.caboverde.se

Öppna Swish och skanna QR-koden

Ännu ett årsmöte med Zoom

Årsmötet hölls återigen via videolänk med 22 deltagande medlemmar. Det inleddes med ett föredrag av den kapverdiske filmaren Guenny Pires, bland annat om den filmfestival som presenteras i tidningen.

Föreningens ekonomi gav ett litet överskott, men vi kunde konstatera att vår tidigare buffert i våra insamlingskonton nästan uttraderats. Under året samlade vi in omkring 180 tkr genom fadderverksamheten, projektfonden och Covid-insamlingen samtidigt som vi betalade ut ca 230 tkr, främst till förskolan Miniblack och olika organisationer som lindrat pandemins effekter. Att försöka återställa en marginal och bibehålla det stöd vi givit under många år blir en tuff uppgift. För närvarande skickar vi 8 000 kr/månad till Black Panthers och vi hoppas kunna behålla denna nivå.

Ragnar Ottoson, som ansvarat för projektfonden valde att lämna styrelsearbetet och ersattes av José (Zé) Martins. Han bor i Göteborg, där den största gruppen med kapverdiskt ursprung finns. Det skapar förutsättningar bygga broar mellan Stockholm och Göteborg och rekrytera nya medlemsgrupper. José kommer att arbeta med detta och även ansvara för sociala medier. Ansvar för projektfonden tas över av Luís Santos. I övrigt blev det inga förändringar i styrelsen och inte heller årsavgiften ändrades.

Sylvia Hermansson redogjorde för fadderverksamheten. Vid nyår firade Black Panthers sitt 40-årsjubileum och hade sedan ett extremt utmanande år. Genom ett nyöppnat *Kriskonator för Covid-19* byggde man upp ett kraftfullt stöd till boende i stadsdelen, där barnen i förskolan och deras familjer drabbats hårt. Kontoret har bland annat delat ut livsmedelsbistånd och medverkat i vaccinationskampanjen. Alcides Amarante understryker betydelsen av vårt samarbete för detta och vårt samarbete fungerar fortfarande mycket bra.

Sylvia framhöll också betydelsen av de insamlingar som Stjärnhimlens förskola utanför Karlstad genomför vid sina temadagar.

Inga nya ansökningar har inkommit till projektfonden. Vi bidrog under året till ett kulturprojekt på Brava med 10 tkr och stödde Covid-insamlingen med 25 tkr. Vi har under innevarande år också betalat frakt för utrustning insamlad från svenska idrottsföreningar till föreningar i Kap Verde.

Vi återupptar årsmöte med fest så fort som möjligt och varvar då platsen mellan Stockholm och Göteborg. Styrelsen kommer att arbeta med vår kommunikation och hur vi kan nå ut för att bättre marknadsföra föreningen. Vi ska också upprätta en verksamhetsplan och efter pandemin återuppta det tidigare initiativet att söka samarbete med charterbolagen för att få kontakt med deras resenärer.

Skärmbild på nya styrelsen

Stjärnhimlen igen

Fantastiska Stjärnhimlens förskola! När det i år inte gick att ordna den traditionella basaren för Miniblacks julfest blev det i stället en ljusfest med mysigt julpysssel. Som föräldrarna sedan kunde köpa och med lite hjälp från personalen blev det till slut 4 625:- Pengarna har vi skickat till barnen på Miniblack, som åter kan glädjas åt julbord och julklappar.

Underbart bra jobbat av personal, barn och föräldrar!

Positiv pandemirapport

Jag är glad att kunna informera om att den socioekonomiska situationen för familjer i vårt samhälle till följd av Covid-19 avsevärt förbättrats, skriver *Alcides Amarante*. Många familjer, främst ensamstående mödrar, har redan återupptagit sin försäljning och andra relaterade aktiviteter. Naturligtvis finner vi fortfarande familjer i svåra situationer, men detta kommer gradvis att övervinnas.

Jag kan försäkra att vi, tack vare det kompletterande stödet från er förening kommer att bjuda dessa familjer på en fin julmiddag och dela ut gåvor till våra mer än 200 barn.

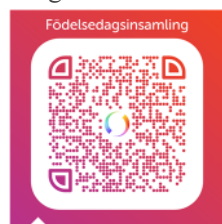
Den 19 december fyller jag år!

Ge din gåva via ACV:s Swish eller Plusgiro och ange:

FÖDELSEDAGSINSAMLING

Swish: 123 582 02 12
Plusgiro: 921238-2

Öppna Swish och skanna QR-koden

Och med tanke på mitt engagemang i Amigos de Cabo Verde önskar jag mig bara så många av **Amigos de Cabo Verdes Gåvobevis** som möjligt i födelsedagspresent.

I samband med min 60-årsfest på min födelseö São Nicolau besökte vi som var med från Sverige även barnen på Miniblack och förnyade avtalet mellan BP och ACV. Då överlämnade jag en symbolisk check på 60 000 escudos (ca 6000 kr) – pengar som hade samlats in till min 60-årsdag – som födelsedagspresent till *Black Panthers*.

Förra året fick BP pga. pandemin fira 40-årsjubileum utan vår fysiska medverkan. I stället skickade vi en gåvocheck och en video med hälsningar från samtliga i styrelsen.

I år, äntligen, reser jag åter till Kap Verde för att fira jul och nyår. Självlklart är då ett besök hos *Black Panthers* redan inplanerat och då ämnar jag än en gång räcka över en gåvocheck från ACV.

Så min förhoppning är att få ihop, om än inte lika många tusen escudos för de år jag fyller, så i alla fall minst 41 000 escudos (ca 4100kr), vilket vore fint då ju BP fyller 41 i år.

Gåvobreven kan laddas ner på www.caboverde.se/ge-en-gava/

Tack på förhand!
Leontina Barreto, stolt Ordförande

Antologia Lusófona

Antologia Lusófona, Lingua e Voz da Editora Templários lanserades den 20 oktober i São Vicente.

Antologin är en samling av 105 dikter, skrivna av 35 författare från sju portugisisktalande länder: Angola, Brasilien, Kap Verde, Guinea Bissau, Moçambique, Portugal och São Tomé. Från Kap Verde deltog fem författare, bland dem vår styrelsemedlem *Alicia Borges Månsson*.

Antologins teman är varierande och skildrar allt från kärleken till nationen och språket, till tom patriotism, reflektioner över aktuella händelser som rasism och upplevelsen av pandemin, hyllningar till kvinnor, far och mor, kärlek och överväldigande passioner.

Poesin, på vers och prosa, speglar författarnas mångfald av känslor och erfarenheter. Det finns dock en sak som förenar dem, kärleken till att skriva, passionen för poesi och gemenskapen i det portugisiska språket.

Datumet för lanseringen vid kulturcentret i Mindelo kunde inte vara mer lämpligt. I oktober firade vi både den internationella poetdagen 4/10, den nationella kulturdagen 18/10 och just den 20/10 hedrades att det var 17 år sedan Ildo Lobos bortgång, vår tids mornas stora röst.

Eftersom musik också är poesi ackompanjerades lanseringsceremonin av levande musik på piano, cavaquinho med Carmen Silva och Otelma Borges på sång.

Vill du köpa boken, kontakta *Alicia Borges Månsson* på alicia.bmansson@outlook.com.

Alicia Borges Månsson

Covid-19 idag

Smittspridningen i landet är för närvarande väldigt låg och vardagen börjar återkomma. Under den senaste månaden har knappt 200 personer insjuknat och en person har avlidit. Vårst drabbade är öarna São Nicolau och Maio.

Nyligen hade 82% av den vuxna befolkningen blivit vaccinerad med en dos och 66% med två. Inom kort får landet ytterligare drygt 200000 doser genom Covax.

I slutet av oktober presenterade premiärminister *Ulisses Correia e Silva* lättnader i restriktionerna. Kapacitetsbegränsningen för kultur-, sport-, konst- och fritidsevenemang upphävs och diskotek och festivaler tillåts, dock med krav på vaccinationsbevis.

Kravet på obligatorisk användning av munskydd på allmän plats utomhus upphävs men rekommendationen om munskydd vid trängsel och i allmänna utrymmen inomhus kvarstår.

För turistanläggningar och lokalt boende krävs fortfarande att gäster och kunder har uppvisat ett giltigt vaccinationsintyg.

- Landet har börjat sin återhämtning, sade premiärministern, och det finns goda tecken med hotell som öppnar igen och kryssningsfartyg som återvänder, men det kräver att varje medborgare uppträder ansvarsfullt och att vi fortsätter att vaccinera både med den första och de andra dosen.

- Även om trenden är en stabilisering av pandemin i landet är coronaviruset kvar, så det krävs att restriktionerna om avstånd, munskydd och handtvätt som fortfarande gäller verkligen följs.

USA har hävt sin rödlistning av landet och UD avråder inte längre från resor till landet.

Ny president vald i Kap Verde

José Maria Neves valdes den 17 oktober med absolut majoritet till Kap Verdes femte president. Han är född 1960 och var tidigare premiärminister mellan 2001 och 2016.

Svenska tröjor till klubbar i Kap Verde

En stor sändning med idrottsutrustning överlämnades i oktober till flera föreningar på S. Vicente, Santo Antão och Santiago. Vår styrelsemedlem Alicia Månsson befann sig då i Mindelo och medverkade på plats vid en stor ceremoni i förskolan Novos Amigos lokaler. Hon blev då också intervjuad i både radio och TV.

Utrustningen, främst tröjor, hade samlats in från svenska idrottsföreningar på privat initiativ. Den var ursprungligen tänkt för Sao Tomé e Príncipe, men när detta av flera skäl var omöjligt blev Kap Verde ett nytt mål. Frakten för gåvan bekostades av vår förnings projektfond.

Inget VM-slutspel i fotboll

Kap Verde lyckades inte ta sig till sista omgången av det afrikanska kvalet till VM i Qatar nästa år. De hade behövt vinna den sista matchen mot Nigeria, men den slutade oavgjort, 1-1. Därmed blir det Nigeria som får spela vidare i den sista kvalomgången.

Filmfestival på ön Fogo

Första upplagan av Djarfogos internationella filmfestival (DIFF) ägde rum i november uppe i vulkanbyn Chã das Caldeiras på Fogo.

Eventet hölls av *Txan Film Productions & Visual Arts* i samarbete med *Gordo Soul, CaptVRAPires, Visual Artist, OB' Media* och *PBS/Associação Criatura* för att främja ön Fogo och film och turism i Cabo Verde med särskild uppmärksamhet på frågor om utbildning och miljö. Det syftade till att väcka intresset hos Cabo Verdes och i synnerhet Fogos unga till digitalt filmskapande. De gavs möjlighet att lära sig konsten av visuellt berättande genom att spela in sina berättelser och samtidigt känna att film kan vara den mest avgörande och betydelsefulla berättande konstformen.

Det var ett stort och mycket inspirerande evenemang där över 100 filmer visades på scen och representerades av mer än 50 länder och filmskapare från världens fyra hörn. Trots svag uppslutning från allmänheten och lokala myndigheter är Guenny Pires fortfarande optimistisk och säger på sin Facebook-sida:

- Vi tror på potentialen i vår produktion och det viktigaste var att producera denna första upplaga av DIFF 2021. Vi visste att det inte skulle bli lätt, men genom vår vilja, alla ansträngningar och engagemang satte vi Fogo på filmvärldskartan. Det har varit ett unikt tillfälle att lära sig, och vi tror att kommande upplagor blir ännu bättre. Vi kommer aldrig att ge upp det här projektet, och vi ser fram emot att producera ett bättre DIFF 2022.

Alicia Borges Månsson

Export av 300 ton räkor planeras

På förra årsmötet presenterades ett projekt med odling av räkor i Calhau på ön São Vicente. Projektet har utvecklats och i år räknar man med att producera 30 ton räkor. I Kap Verde konsumeras cirka 150 ton räkor per år, vilka huvudsakligen importeras från olika delar av världen.

- Det finns ett behov av att utveckla en produktion som ersätter denna import och även ger förutsättningar för export. Vårt klimat är bra, vårt hav är rent och vi odlar räkor i havsvatten. Inget avloppsvatten rinner ut i havet inom en radie av fem kilometer från vår anläggning och djuren utfodras med fiskmjöl och lokalt producerat vete. Våra räkor håller hög kvalitet. Vi lagar mat på land med havsvatten, säger *Nelson Athanasio Santos*, en av projektets initiativtagare.

En annan aspekt som han lyfter fram är att farmen för närvarande producerar 18% av sin energi och att man räknar med att inom kort nå 80% med sol- och vindkraft.

Med hjälp av nederländsk finansiering byggdes odlingsdammar på 22 hektar i Ribeira de Calhau, varav 20 % är i full användning. Hittills har motsvarande 30 miljoner kronor investerats och under det första året producerades 12 ton räkor. Detta ökade till 25 under det andra och i år hoppas man som sagt på 30 ton. Men ambitionerna är större och anläggningen har kapacitet att årligen producera 300 ton räkor, vilket motiverar en satsning på export, särskilt för den europeiska marknaden.

- Vi har för närvarande tillräckligt med dammar men saknar idag möjlighet att exportera. Kap Verde kommer inte att kunna konsumera det vi idag producerar, förklarar han. Han beklagar också Kap Verdes extremt bristfälliga logistik för transporter, till och med mellan öarna.

- Vi har stora svårigheter att skicka skaldjur till Praia, den största konsumentmarknaden, eller till och med till öarna Sal och Boa Vista, de två mest turistinriktade öarna i landet.

Räkfarmen kommer på sikt att ha 85 anställda och har för närvarande 30, mestadels kvinnor från Calhaudalen där man huvudsakligen lever av fiske, jordbruk och liten handel.

Förutom produktionen av räkor är farmen utrustad för att producera tilapiafisk som kan ersätta det traditionella betet för tonfisk.

- Jag tvivlar inte på att detta skulle vara oerhört värdefullt för landets fiskeindustri. Men då behöver projektet mer finansiering, till exempel för att fylla de andra dammarna och inrätta en enhet, som även skulle betjäna kustfiskarna i Calhau-området.

På gården kostar ett kilo räkor 800 escudos, mindre än hälften av importerade räkor.

- Vi är glada över att Kap Verdes befolkning äter mycket räkor och speciellt kvalitetsräkor.

Sauterade räkor med vin från Fogo

Chef Lamine Medina i köket

Detta traditionella recept från Kap Verde är från den kapverdiske kocken *Chef Lamine Medina*. Vi hoppas att han kommer att bidra med fler recept i framtiden. De kapverdiska ingredienserna kan förstås bytas till motsvarande svenska.

Ingredienser

1 kg inhemska (oskalade) räkor
100 g smör
1/2 glas Fogo-vin (moget vitt)
1 matsked senap
2 klyftor oskalad vitlök
Olivolja
1 knippe persilja
1 färsk chili
Grovt salt

Tillagning

Tvätta räkorna väl under rinnande vatten. Läg olivolja, vitlök, smör, chili och senap i en stekpanna/wok. Fräs i 2 minuter tills smöret smält, tillsätt räkorna och håll i det vita vinet. Låt koka i 4 minuter tills alkoholen avdunstat. Avsluta med att lägga i/strö över hackad persilja.

Smaklig måltid!

Översatt från portugisiska av Leontina Barreto

Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

www.caboverde.se

<https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/>

AmigosdeCaboVerde/

Ordförande:

Leontina Barreto, Broddgatan 3

169 69 Solna, tel 070-260 87 57

Redaktör, kassör:

Claes-Göran Åhrén, tel 070-321 09 20

Övrig styrelse:

Sylvia Hermansson, fadderprojekt

Luis Santos, projektfond

Alicia Borges-Månsson

Maria Santos Vogt

José Martins

Birgitta Quick

Medlemsavgift:

200:- kr, familj 300:-

Plusgiro:

92 12 38-2

Swish:

123 582 02 12

(QR-koden bredvid)

Konto för fasta

överföringar:

Clearing 9960, konto 3409212382

